

B. Pál

Bátyám, Pali az 1940-es évek elején.

Pali egy férfiszépség volt. 1914-ben született, és nyolc éves volt, amikor apánk meghalt. Gimnáziumot végzett, és elektrotechnikus, később pedig mérnök lett. Őt is a nagybátyám, Endre bácsi vette fel a gyárába. Először Várpalotán volt munkaszolgálatos 1938--39-ben [Ebben az időben még valószínűleg "rendes" katona volt, nem munkaszolgálatos. Lásd: munkaszolgálat (musz). -- A szerk.]. Minden héten mentünk hozzá látogatóba, az anyám, a nővérem és én. Öt évig folyton behívták.

1942-ben nősült. Egy nagyon jómódú lányt vett el, Irént, aki ráadásul gyönyörű volt, iparművészeti főiskolát is végzett, ruhatervező volt. A két mama hozta össze őket.

Ötnapos házas volt, amikor elvitték munkaszolgálatra. Több helyen volt, 1944-ben Borba vitték [lásd: bori rézbányák], megjárta a poklot, olyan helyeken volt, amit csak én tudok elképzelni, aki szintén megjárta. Végül nagyon-nagyon soványan, de szerencsésen hazajött.

1943-ban született a fia. Majdnem egyidősek a lányommal. A sógornőmet a nővéremmel együtt vitték el, jóval később, mint engem. Türkheimben voltak, hazajöttek. Szépen éltek. Tisztelték, szerették egymást, jó házasság volt. A bátyám nagyon boldog volt, amikor tíz év után megszületett a kislánya.

A sógornóm hatvannyolc éves volt, amikor mellrákja lett. Biztos vagyok benne, hogy azt még egy férfi nem csinálná végig, amit az én bátyám vele végigcsinált. Türelemmel ápolta, szeretettel vette körül. Öt évig nem újult ki, aztán igen, akkor már borzalmas volt. A bátyám ott maradt egyedül, a fia már megnősült, a lánya férjhez ment, ott volt egy négyszobás lakásban egy szál maga.

Nem bírta az egyedüllétet, ezért mindig utazott. Azt csinálta, hogy egyik hónapban Magyarországon utazott el valahová, a másik hónapban külföldre. Megtehetette, és meg is tette, mert beleőrült volna a magányba. Talán Balatonfüreden történt, hogy sétált a parton, ahol látta, hogy egy fiatal nagymama két gyerekkel szaladgál, beszélget, labdázik. Csatlakozott hozzájuk. Nagyon jóban lettek, egy rendkívül intelligens közigazdász nő volt. Hihetetlen szép barátság szövődött közöttük. Soha nem láttam ilyen boldognak a testvéreimet. Kedves, csodálatos asszony, most is tartja a kapcsolatot a bátyám lányával, és nekem is szokott írni. Állítólag csak barátság volt közöttük, de majdnem minden nap jött, hozott neki ebédet, csináltak közös programot.

Egy nap azt mondja az asszony, most nem tudok eljönni hozzád. A lányaival és az unokáival élt együtt, valami közbejött. A bátyám nem maradt otthon, kiment a meccsre. És amikor jött hazafelé gyalog, nem tudom, melyik hídon, hozzácsapódott valami fiatalabb ember, akivel a meccsről beszélgettek olyan elmerülten, hogy nem vették észre a közeledő autót. Az a férfi elugrott, de Palit elgázolták. A fején ment át az autó. Ott halt meg.